

مقام و جایگاه زن

تألیف :

سید جعفر حق شناس

شرکت چاپ و نشرین الملل

سرشناسه : حق شناس ، سید جعفر ، ۱۳۴۱ -
 عنوان و نام پدید آور : مقام و جایگاه زن / سید جعفر حق شناس
 مشخصات نشر : تهران : سازمان تبلیغات اسلامی ، شرکت چاپ و نشر بین الملل ، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری : ۹۲ ص
 شابک : 978-964-304-423-7
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : زنان در اسلام -- پرسش ها و پاسخ ها
 شناسه افزوده : سازمان تبلیغات اسلامی ، شرکت چاپ و نشر بین الملل
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ م ۷ ج ۶۶ / ۱۷۲ / BPT۲۰
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۲۸۳۱
 شماره کتبخانی ملی : ۲۳۲۲۱۲۲

شرکت چاپ و نشر بین الملل

نام کتاب: مقام و جایگاه زن
 مولف : سید جعفر حق شناس
 با همکاری : پژوهشکده باقر الموم (ع)
 نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۰
 لیتوگرافی: الوان
 چاپ و صحافی: سپهر
 شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال
 ویراستار: زمرد آزادی
 مسئول تولید: شریف شایسته
 شابک : ۷-۴۲۳-۳۰۴-۹۶۴-۹۷۸

دفتر مرکزی:
 تهران : میدان استقلال
 سندی جنوبی - پلاک ۲ -
 طبقه سوم
 تلفن: ۳۳۹۲۲۹۵۹ - ۲۱
 شماره: ۳۱۱۸۶-۲

فروشگاه مرکزی:
 میدان فلسطین - ضلع
 شمال شرق ، پلاک ۲ و ۵
 تلفن: ۸۸۹۲۱۹۸۰ - ۲۱
 شماره: ۸۸۹-۲۸۳۳

E-mail:
Intlpub@intlpub.ir
www.intlpub.ir

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

- مقدمه ۱
- (۱) پیش از اسلام زن چه جایگاهی در اقوام و ملل داشته است؟ ۵
- (۲) آیا از نظر اسلام، مرد ارزشمندتر از زن است؟ آیا اسلام زن را جنس دوم و در رده پایین‌تر از مرد به حساب می‌آورد؟ ۱۰
- (۳) مقام و ارزش زن در دین‌های یهودیت و ۱۴ و مسیحیت در مقایسه با اسلام چگونه ترسیم شده است؟ ۱۴
- (۴) آیا زن در برخورداری از مقام ایمان و عمل صالح تفاوتی با مرد دارد؟ چه آیاتی از قرآن در این زمینه نازل شده است؟ ۲۳
- (۵) آیا این سخن درست است که خداوند پس از آفرینش حضرت آدم - علیه السلام همسرش حوا را از دنده چپ او آفرید و زن را در آفرینش، تابع مرد و جنس دوم قرار داد؟ ۲۷
- (۶) آیا در قرآن از زنان والامقام و نمونه، نام و ذکر به میان آمده است؟ ۳۲
- تطهیر و پاکدامنی: ۳۹
- در اصطلاح دینی، این چنین افراد را «محدث» نامیده‌اند یعنی کسی که ملائکه با او گفتگو کرده‌اند. ۳۹

- (۷) تفاوت‌های زن و مرد در چه ابعاد و زمینه‌هایی است؟
 آیا این تفاوت‌ها تبعیض نیست؟ آیا مرد به دلیل برخی از ویژگی‌های طبیعی، برتر و بهتر از زن است؟ ۴۳
- (۸) آیا در منابع اسلامی، دلیلی بر وجود تفاوت‌های روحی و روانی میان زن و مرد وجود دارد؟ ۴۸
- (۹) آیا احادیثی که در آنها سخن از نقصان عقل زنان به میان آمده است، از معصومین صادر شده است؟ اگر چنین است آیا زنان واقعاً ناقص‌العقل هستند؟ ۵۱
- (۱۰) آیا تفاوت‌های جسمی و روحی و روانی میان زن و مرد لزوماً تفاوت در جایگاه و مسئولیت‌ها را به دنبال دارد؟ آیا نمی‌توان با وجود تفاوت‌های متعدد زن و مرد، جایگاه و حقوق و وظایف مشابه و یکسانی را در سطح خانواده و اجتماع برای آن دو در نظر گرفت؟ ۵۷
- (۱۱) با آنکه گفته می‌شود همه در برابر قانون مساوی هستند، چرا حقوق زنان و مردان متفاوت است؟ ۶۱
- (۱۲) چرا در بسیاری از جوامع، فرزند پسر را بر دختر ترجیح می‌دهند؟ نظر اسلام در این زمینه چیست؟ ۶۳
- (۱۳) مردسالاری و پدرسالاری در خانواده یعنی چه؟ چرا در خانواده‌های ایرانی روحیه مردسالاری و پدرسالاری وجود دارد؟ اسلام در این زمینه چه نظری دارد؟ ۶۶
- (۱۴) فمینیسم چیست؟ آیا فمینیسم از حقوق زنان دفاع می‌کند؟ ۶۹
- فهرست منابع ۷۷

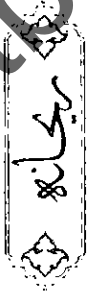
مقدمه

همه کسانی که با جوانان و نوجوانان امروز ایران سروکار دارند به خوبی می‌دانند که یکی از مهمترین نیازهای این قشر، پرسش‌های دینی آنان است. در میان نوجوانان، دانش‌آموزان مقاطع راهنمایی و دبیرستان، بیشترین سؤالات دینی را دارند. بسیاری از آنان می‌خواهند بدانند چرا مسلمانند؟ حقیقت اسلام چیست؟ دستورات دینی مبتنی بر چه حکمت‌ها و فلسفه‌هایی است؟ آیا هر چیزی که به نام دین و دین‌داری در جامعه امروز مطرح است همگی از دین است؟ یا آنکه خرافات و برداشت‌های غلط نیز در آنها وجود دارد؟ آمارهای به دست آمده از پرسش‌های دانش‌آموزان و دانشجویان در طی سال‌های اخیر به خوبی نشان از خلأ تئوریک و حجم وسیع پرسش‌ها و ابهامات آنان دارد که باید به شیوه صحیح و منطقی پاسخ داده شود.

اعتقاد ما بر این است که در پاسخ به سؤالات دینی باید صریح، شفاف و شجاعانه پاسخ‌های صحیح را با زبانی ساده اما با منطقی محکم و

مستدل در اختیار مخاطبان گذاشت و از مجمل-
گویی، قلم‌فرسایی و عبارت‌های شعارگونه خودداری
کرد. درست است که نوشتن و سخن گفتن با زبان
احساس، معمولاً به سرعت در مخاطب اثر می-
گذارد، اما به اعتقاد ما بیان محکم، منطقی و مبتنی
بر آموزه‌های دینی بسیار ماندگار و تأثیرگذار است و
روح و اندیشهٔ مخاطب را به ساحل آرامش رسانده او
را سیراب می‌سازد.

پرسش‌های مطرح شده در نوشتار حاضر، همان
سوالاتی است که از سوی مخاطبان مطرح شده‌اند
و البته گاه اندکی ویرایش و بازسازی شده‌اند و در
ارائه پاسخ‌ها ضمن توجه به اختصار و روانی،
کوشش شده است پاسخ‌ها مستدل و مستند باشند و
تفکر اسلامی، محور اساسی پاسخ‌ها باشد هرچند
که تکیه بر دانش‌های عقلی و تجربی بشر نیز مورد
توجه بوده است.

زن هرچند در گذشتهٔ تاریخ بشر از مقام و جایگاه
بایسته‌ای برخوردار نبوده است، آفریدگار هستی او را
با عنوان والای انسانیت و در کنار مرد، خلیفهٔ الهی
و مسجود ملائک قرار داده است. بازیابی و احیای
شخصیت واقعی زن و شناخت و تفکیک نقش‌های

جنسیتی زن و مرد، از اولویتهای عصر حاضر یعنی عصر تشابه‌گرایی و همانندسازی زن و مرد است.

آنچه پیش روی شماست پرسش‌ها و پاسخ‌هایی است که به مباحث مقام و جایگاه زن می‌پردازد. به امید آنکه مخاطبان به ویژه نوجوانان و جوانان عزیز پاسخ برخی از پرسش‌های خویش را بیابند و به کارشان آید.

امیدوارم که اساتید محترم و دانش‌آموزان عزیز با پیشنهادها و انتقادات خود، نویسنده را بهره‌مند سازند. خدای مهربان را بر این توفیق سپاسگزارم و همواره از او مدد می‌جویم. انّه ولی التوفیق.

پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام

سید جعفر حق‌شناس

قم مقدس - بهار ۱۳۹۰